

Μια από τις χειρότερες χρονιές των τελευταίων χρόνων είναι η φετινή για τους Λαρισαίους αγρότες εξαιτίας της ανομβρίας. Εχοντας να βρέξει από τον περασμένο Μάιο 2.500.000 στρέμματα καλλιεργειών στο νομό Λαρίσας υπέστησαν φέτος τις συνέπειες της λεηλυδρίας.

Ωστόσο οι περισσότεροι των αγροτών κάθε άλλο παρά ανησυχούν. Και δεν ανησυχούν για δύο κυρίως λόγους:

Του Δημήτρη Χατζηευθυμίου

- Αφ' ενός μεν γιατί θεωρούν ότι «έχει ο Θεός»,
- αφ' ετέρου δε γιατί η ανομβρία είχε δυσμενείς επιπτώσεις μόνο στην ποσότητα της παραγωγής. Αντίθετα η ποιότητα κυρίως των δυναμικών καλλιεργειών (βαμβάκι, καπνά) είναι φέτος πολύ καλή (από τις καλύτερες των

τελευταίων 15 χρόνων) με αποτέλεσμα τα οφέλη για τους παραγωγούς να εξανεμίζονται κάθε κάσιμο από την μειωμένη παραγωγή.

Η αλήθεια είναι όμως ότι η ποιότητα αυτή επηρεύχθη κάπως στην άντληση αποθεμάτων νερού κυρίως του υπογείου υδροφόρου ορίζοντα για πότισμα.

Με τον Πηνειό και τους ταμειυτήρες στεγνούς ήδη από τον περασμένο Αύγουστο, 9.000 γεωτρήσεις (αριθμός ρεκόρ για ένα νομό) δουλεύουν ακατάπαυστα αντλώντας νερό από ολόενα και πιο βαθιά σημεία του υπογείου ορίζοντα.

Υπάρχουν γεωτρήσεις που φθάνουν σε βάθος ακόμη και 350 μέτρων για να βρουν νερό. Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις η άντληση απαγορεύθηκε εξαιτίας της ασύδοτης εκμετάλλευσης των υπογείων νερών. Φαινόμε-

ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΛΑΡΙΣΑΣ Ο ΥΠΟΓΕΙΟΣ ΥΔΡΟΦΟΡΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΕΞΑΝΤΛΕΙΤΑΙ ΧΡΟΝΟ ΜΕ ΤΟ ΧΡΟΝΟ

## 9.000 γεωτρήσεις αναζητούν νερό σε μεγάλα βάθη για πότισμα...

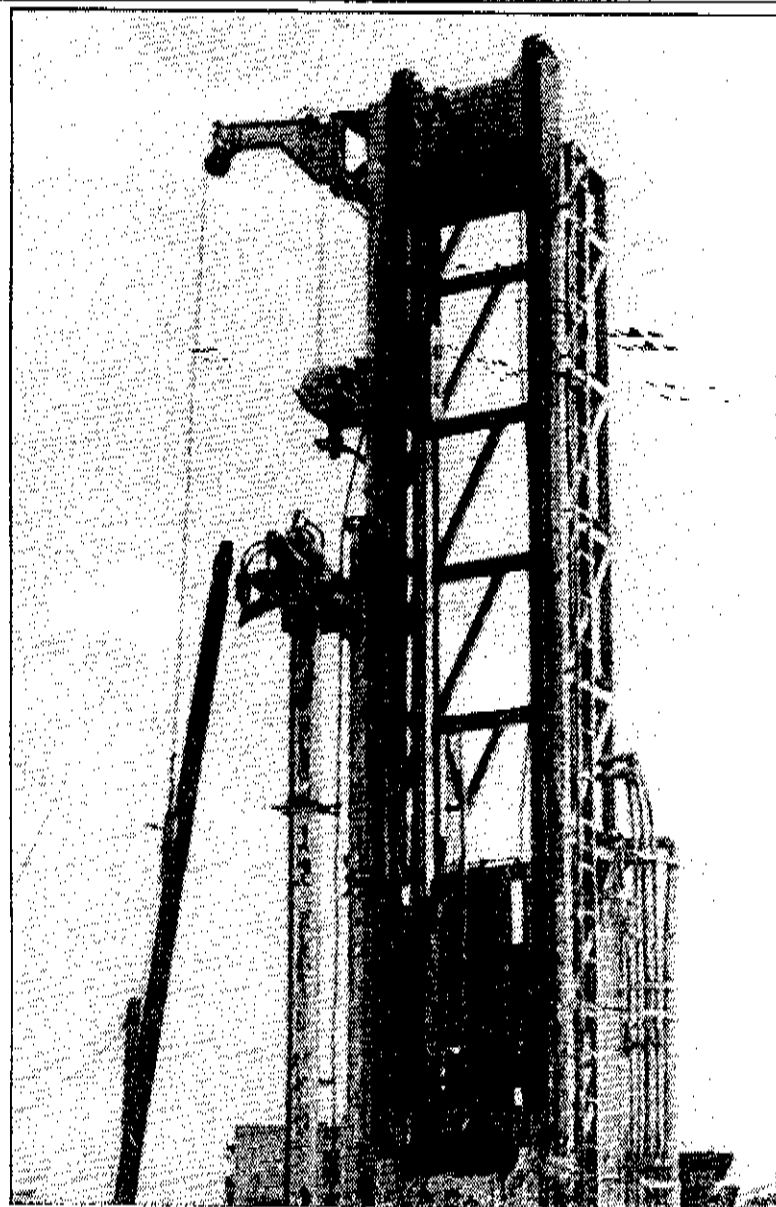
■ Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΥΕΒ κ. Κ. ΓΚΟΥΜΑΣ ΜΙΛΑ ΣΤΗΝ «Ε.Τ.Δ.»

Τι κοινό έχουν η Ολλανδία με την Αίγυπτο; Πρόκειται για δύο χώρες που έχουν να επιδείξουν κυριολεκτικά θαύματα στον τομέα της άρδευσης. Ένα καταπληκτικό σύστημα καναλιών για την πρώτη, ένα τεράστιο φράγμα για την δεύτερη τις έδιδαν επί χρόνια το δικαίωμα να υπερφανεύονται ότι «έπαιξαν» με το νερό ως σύγχρονοι Μωυσήδες, τιθασεύοντας τη φύση (αλλαγή του ρού του Νείλου) και εκμεταλλευόμενοι το πολύτιμο αγαθό σύμφωνα με την βούλησή τους.

Τόσο όμως το σύστημα της Ολλανδίας όσο και το

ματα καλλιεργειών υπέστησαν καταστροφές εκ των οποίων τα μισά σε ποσοστό 70%. Ανάλογα προβλήματα είχαμε το 1983, το 1985 αλλά και το 1988 χρόνια όπου σημειώθηκαν καταστροφές σε 40.000 στρ. καλλιεργειών. Τέτοιες συνέπειες της λεηλυδρίας εμφανίζονται ήδη από το 1977... Έτσι ο νομός Λαρίσας συγκαταλέγεται σε εκείνους τους νομούς που κατ' εξοχήν έχουν πληγεί από την ανομβρία. Κι αυτό βέβαια έχει την εξήγησή του.

»Το υδάτινο ισοζύγιο δηλαδή του νομού είναι ελλειμματικό. Τα υπόγεια και τα επιφανειακά νερά δεν



θαλάσσιες εγκαταστάσεις κατασκευάζονται και σχεδόν καταρρέουν. Οι δαπάνες και οικολογικές επιπτώσεις από τη μια, η «κρίση γονιμότητας» και «καθαρών» εδαφών από την άλλη έχουν βάλει ήδη σε σκέψεις τόσο την Ολλανδία, όσο και την Αιγυπτιακή κυβέρνηση. Τι πράγματι συμβαίνει;

Το νερό είναι ένα αγαθό πολύτιμο, που γίνεται συνεχώς και πιο σπάνιο. Πρόκειται για μια άποψη που γίνεται ολοένα και πιο «επικαιρή» έως και... εφιαλτική καθημερινή πραγματικότητα...

Ας έρθουμε όμως πιο κοντά, στο νομό μας: Μπαίνοντας σήμερα στο Νοέμβριο θεωρούμε ότι βαδίζουμε προς το χειμώνα. Αν όμως δεν είχε σημειωθεί μια πτώση της θερμοκρασίας τις τελευταίες ημέρες, δύσκολα αυτό θα ήταν πιστευτό.

Μπαίνοντας ήδη στον δεύτερο μήνα του φθινοπώρου υδρολογικού έτους (αρχίζει πάντα την 1η Οκτωβρίου) οι βροχές που έπεσαν δεν είναι απλώς ελάχιστες, αλλά σχεδόν ανύπαρκτες. Αν εξαιρέσει κανείς μια ψιχάλα παραμονές της εθνικής επετείου και μια ακόμη το προπερασμένο Σάββατο (0,6 χιλιοστά ήταν το ύψος της!) από τον περασμένο Μάιο δεν έχει πέσει ούτε σταγόνα βροχής!

Το χειρότερο δε, είναι ότι η εικόνα αυτή έρχεται απλώς να δώσει ένα ακόμη δραματικό μήνυμα σε ανάλογα SOS των τελευταίων χρόνων και δεν αποτελεί απλώς μια εξαίρεση.

Συμπέρασμα: Η ανομβρία αποτελεί για μια πραγματικότητα, θλιβερή μεν, αλλά καθημερινή. Ποιές είναι λοιπόν οι συνέπειες αυτής της παρατεινόμενης λειψυδρίας στο νομό Λάρισας τα τελευταία χρόνια. Ο λόγος στον διευθυντή της Υπηρεσίας Εγγείων Βελτιώσεων κ. Κων/νο Γκούμα ο οποίος μας λέει:

«Τις τελευταίες χρονιές είχαμε περισσότερες ζημιές στις καλλιέργειες εξαιτίας της λειψυδρίας. Έτσι το 1990 περίπου 62.000 στρέμ-

επάρκουν για να καλύψουν τις ανάγκες των ήδη αρδευόμενων εκτάσεων»

- Ποιές είναι οι ανάγκες αυτές;

- «Από τα 2.500.000 στρ. του νομού Λάρισας αρδευονται περίπου τα 800 - 900.000 στρέμματα. Το 70% αυτής της έκτασης, ποτίζεται από υπόγεια ύδατα. Έτσι, στο νομό Λάρισας υπάρχουν περί τις 9.000 γεωτρήσεις, ένας πολύ μεγάλος αριθμός, που δεν γνωρίζω αν τον συναντά κανείς και αλλού».

- Κατά συνέπεια μπορούμε να πούμε ότι οι Λαρισαίοι αγρότες υπερεκμεταλλεύονται τα υπόγεια ύδατα...

«Ασφαλώς πρόκειται για μια σημαντική εκμετάλλευση του υπογείου ορίζοντα που συναντάται ακόμη και σε περιόδους που δεν έχουμε ανομβρία. Όταν όμως έχουμε λειψυδρία τότε το φαινόμενο είναι ακόμη πιο έντονο με αποτέλεσμα να έχουμε περαιτέρω πώση της στάθμης των υπογείων υδροφορέων».

- Για τι επίπεδα μιλάμε;

«Σήμερα οι γεωτρήσεις φθάνουν ακόμη και σε βάθος 350 μέτρων! Το ανθρωπικό δε γεγονός είναι ότι όλα αυτά τα χρόνια η πορεία της υδρολογικής στάθμης του υπογείου ορίζοντα είναι πτωτική. Παρά το γεγονός ότι έχουμε και περιόδους βροχπτώσεων, αυτή δεν επανέρχεται στο επίπεδο που ήταν πριν 15-20 χρόνια».

- Πρακτικά μέχρι που μπορεί να φθάσει η άντληση υπογείων υδάτων όταν η κατάσταση είναι έτσι όπως την περιγράφετε;

«Οι αγρότες βεβαίως αναζητούν σ' όλο και μεγαλύτερο βάθος νερό. Έτσι για ορισμένες περιοχές έχουμε φθάσει σε επίπεδα υπερεκμετάλλευσης των υπογείων υδάτων. Παρακολουθώντας εδώ και χρόνια όλες τις λεκάνες, αναγκασθήκαμε σ' ορισμένες περιοχές να επιβάλουμε και απαγορεύσεις. Έτσι σήμερα



π.χ. στα Φάρσαλα, στην περιοχή Μαυροβουνίου, σε εκτάσεις μεταξύ της νέας και παλιάς εθνικής οδού (δηλαδή Χάλκη, Γλαύκη, κλπ) έχει απαγορευθεί το άνοιγμα γέων γεωτρήσεων πλὴν των ήδη υπαρχόντων».

- Τηρούνται αυτές οι απαγορεύσεις;

«Ισχύει μάλλον ό,τι ισχύει για όλες τις απαγορεύσεις... Απαγορευση όλων σημαίνει ότι δεν δίδεται ρεύμα στον ενδιαφερόμενο, δεν δανειοδοτείται, κλπ...»

- Με τα επιφανειακά ύδατα...

«Σ' ό,τι αφορά τα επιφανειακά ύδατα, οι αρδευόμενες εκτάσεις του ΤΟΕΒ Πηνειού (περίπου 100.000 στρέμματα) εξαρτώνται άμεσα από τον Πηνειό. Η παροχή όμως του Πηνειού τους θερινούς μήνες σχεδόν μηδενίζεται. Έτσι ήδη από το 1977 προσφύγαμε στην ενίσχυση του Πηνειού από τον Ταυρώπο. Συναντήσαμε προβλήματα, αφ' ενός γιατί τα αποθέματα του δεν επαρκούσαν και για την Λάρισα, αφ' ετέρου λόγω της αντιπαράθεσης μεταξύ Καρδίτσας και Λάρισας. Έτσι στη συνέχεια κινηθήκαμε προς την κατεύθυνση της αποθήκευσης χειμερινών υδάτων. Δημιουργήσαμε λοιπόν 6 ταμειυτήρες (φέτος κατασκευάζεται ένας ακόμη στην περιοχή Γλαύκης) για την αποθήκευσή τους. Με τους ταμειυτήρες αυτούς και με κάποια προσωρινά και πρόχειρα φράγματα που γίνονται στον Πηνειό μπορούμε και καλύπτουμε περίπου το 20% των αναγκών.

Πιστεύω ότι το πρόβλημα θα λυνόταν μόνο με την κατασκευή του μεγάλου ταμειυτήρα της Κάρλας (έκτασης 43.000 στρεμμάτων) αφού θα αρκούσε για να ποτιστούν περί τα 200.000 στρέμματα. Μακροπρόθεσμα όμως μόνο η εκτροπή του Αχελώου θα έλυσε το αρδευτικό ζήτημα του νομού. Σημειωτέον δε ότι η εκτροπή του Αχελώου θα έλυσε και το οικολογικό πρόβλημα που δημιουργήσε η «αποδυναμώση του Πηνειού και θα επανέφερε την χαμένη ισορροπία».

- Θα μπορούσαμε δηλαδή, καταλήγοντας να πούμε ότι ίσως φθάσουμε ακόμη και σε εγκατάλειψη καλλιεργειών;

«Δεν μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο. Ο κόσμος έχει προσανατολιστεί προς δυναμικές καλλιέργειες και δύσκολα θα τις εγκαταλείψει. Όμως το πρόβλημα της λειψυδρίας είναι μεγάλο και γι αυτό χρειάζεται η λήψη όχι μόνο βραχυπρόθεσμων αλλά και μακροπρόθεσμων μέτρων και φυσικά η σωστή και η κατ' οικονομία διαχείριση των υπαρχόντων υδάτων».

Αν όμως στη Λάρισα οι αγρότες νοιάζονται μόνο για το σήμερα και αφήνουν πολλά στην τύχη δεν συμβαίνει παντού το ίδιο. Η εξοικονόμηση και αποταμίευση του νερού και κυρίως η αναζήτηση λύσεων όπου θα επιτυγχάνεται η δυνατότερη παραλλαγή με όσο το δυνατόν λιγότερο νερό, αποτελεί διεθνώς έναν κανόνα που μέρα με την ημέρα γίνεται και πιο

νο που μάλλον θα συμβαίνει όλο και πιο συχνά στο μέλλον αφού ο υδροφόρος ορίζοντας χρόνο με το χρόνο εξαντλείται και η στάθμη του πέφτει ακόμη και χρονιές με πολλές βροχές.

Η γεωργία είναι πλέον σπάταλος καταναλωτής ύδατος και όπως δηλώνει ο διευθυντής της Δ/σης Γεωργίας Λάρισας κ. Μητσογιάννης η βαμβακοκαλλιέργεια στο νομό Λάρισας έχει ξεφύγει μα από κάθε έλεγχο αρδευτικών δυνατοτήτων.

Για το τι μέλλει γενέσθαι οι αρμόδιοι προτείνουν μια σειρά μέτρων για την εξοικονόμηση και αποθήκευση χειμερινού νερού. Μέτρα όπως είναι: Η κατασκευή φραγμάτων στον Πηνειό και ταμειυτήρων στον κάμπο, κάτι που θα μπορούσε εν μέρει να λύσει (σ' ένα ποσοστό της τάξης του 20%) το πρόβλημα της

άρδευσης.

Βραχυπρόθεσμα προβάλλει επιτακτικά η ανάγκη κατασκευής του ταμειυτήρα της Κάρλας (έκτασης 43.000 στρ.), έργο που θα εξασφαλίσει την άρδευση 200.000 στρεμμάτων.

Μακροπρόθεσμα όμως το μόνο έργο που θα έδινε οριστική λύση είναι η εκτροπή του άνω ρού του Αχελώου.

Ακόμα όμως κι' αυτή η λύση είναι άγνωστο για πόσα χρόνια θα εξασφαλίζει το πολύτιμο αγαθό που συνήθως σπαταλούν και κακοδιαχειριστές αγρότες.

Ανεξάρτητα όμως από την εξασφάλιση εμφανειακών υδάτων, το αρδευτικό μέλλον της Θεσσαλίας έχει υποθηκευτεί για χρόνια εξαιτίας της υπερεκμετάλλευσης του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα ο οποίος θα χρειασθεί πολύ καιρό για να «αναρρώσει»...

#### ΒΑΜΒΑΚΙ - ΚΑΠΝΟΣ

## Μειωμένη η ποσότητα λόγω της ανομβρίας, ευτυχώς που φέτος είναι καλή η ποιότητα...

■ Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΕΟΚ ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΙΣ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Η ανομβρία έπληξε την ποσότητα και όχι την ποιότητα των καλλιεργειών. Το συμπέρασμα αυτό θγαίνει αβίαστα για την φετινή καλλιεργητική περίοδο. Μια περίοδο που παρά την παρατεταμένη ανομβρία ήταν αρκετά καλή για τους περισσότερους των παραγωγών.

Όπως είπε στην «Ε.Τ.Δ.» ο διευθυντής της Διεύθυνσης Γεωργίας κ. Μητσογιάννης για το βαμβάκι η χρονιά ήταν πολύ καλή για κείνους τους αγρότες που δεν είχαν πρόβλημα νερού.

Στην περιοχή καλλιεργούνται περί τα 600.000 στρέμματα βαμβακιού. Σ' ένα ποσοστό της τάξης του 20%, ίσως και μικρότερο, υπάρχει ζημιά λόγω της

Ανάλογα είναι τα αποτελέσματα και στον τομέα των καπνών. Όπως μας είπε ο προϊστάμενος του γραφείου Λάρισας του Εθνικού Οργανισμού Καπνού κ. Κουτσοδήμος, η ανομβρία δεν είχε δυσμενείς επιπτώσεις, στην ποιότητα των καπνών. Φυσικά αυτό ισχύει για τις αρδευόμενες και όχι τις ξηρικές εκτάσεις. Στις μεν πρώτες λοιπόν η ποιότητα των καπνών είναι πολύ καλή, παρά το γεγονός ότι υπάρχει κάποια μείωση στην απόδοση, δηλαδή το ύψος της παραγωγής.

Στις ξηρικές εκτάσεις όμως η ανομβρία είχε δυσμενείς επιπτώσεις, τόσο στην ποιότητα όσο και στην ποσότητα του προϊό-

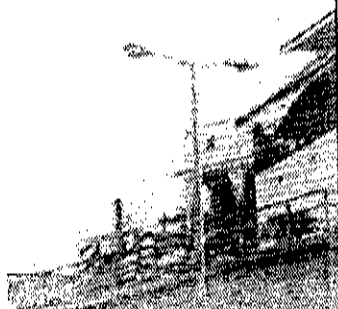
## Τι είναι βροχή, πως τη μετράμε

Βροχή. Το πιο συνηθισμένο καιρικό φαινόμενο κατακρημνίσεως (βροχή, καλάζι, χιόνι).

Η βροχή αποτελείται από υγρές σταγόνες που πέφτουν από τα σύννεφα. Απαραίτητη λοιπόν προϋπόθεση η ύπαρξη νέφους για να υπάρξει και βροχή. Τα νέφη δημιουργούνται από συμπυκνωμένους υδρατμούς. Οι σταγόνες της βροχής δεν είναι όλες οι ίδιες.

Η μεγαλύτερη σταγόνα βροχής μπορεί να έχει διάμετρο έως και 7 χιλιοστά. Ανάλογη λοιπόν με το μέγεθος της είναι και η ταχύτητά της. Είσι μια σταγόνα μπορεί να πέσει με ταχύτητα έως και 40 χιλιομέτρων την ώρα.

Τα στοιχεία αυτά, καθορίζουν και το είδος της βροχής, αν είναι δηλαδή ασθενής, μετρια, ισχυρά, ραγδαία ή καταγίδα. Βεβαίως σε ολόκληρο τον κόσμο συναντά κανείς μια ποικιλία βροχοπτώσεων. Αλλού πολλές, αλλού ελάσσινες ή και καθόλου.





αποδεικτός. Διαπιστώνεται για παράδειγμα ότι το κόστος των αρδεύσεων αρχίζει πια να ξεπερνά τα οφέλη.

Αρχής γενομένης λοιπόν από τους κατοίκους της Καλιφόρνιας που αποφάσισαν να παραδεχθούν ότι ο παράδεισος που με μια σειρά εγγειοβελτιωτικών έργων δημιουργήσαν ήταν τεχνητός και άρχισαν να βάζουν πράσινο τον κήπο τους αντί να φυτεύουν γκαζόν, τώρα και οι Ευρωπαίοι συνειδητοποιούν ότι οι αρδεύσεις πρέπει να τεθούν υπό έλεγχο. Είναι άλλωστε αποδεδειγμένο πια ότι ο «πλέον σπάταλος καταναλωτής υδάτος είναι η γεωργία, αφού το 70-75% των εκμεταλλευσίμων αποθεμάτων χρησιμοποιείται για πόσιμα καλλιέργειών.

Είναι λοιπόν περισσότερο από αναγκαίο να καταρτισθεί και στην Ελλάδα -όπως ήδη γίνεται και αλλού- ένα ειδικό πρόγραμμα διαχείρισης και χρήσης του νερού αφού οι μεν ανάγκες αυξάνονται, τα δε αποθέματα διαρκώς εξαντλούνται. Σχεδιασμός που πρέπει να λαμβάνει υπόψη του την προστασία των υδάτινων πόρων, την όσο το δυνατόν οικονομικότερη χρήση τους, την αποφυγή κάθε σπατάλης, την οριοθέτηση των εκτάσεων που μπορούν να αρδευθούν, την κατασκευή έργων αποθήκευσης νερού, κλπ.

Κι όλα αυτά γιατί τα χρόνια που έρχονται θα είναι ακόμη πιο δύσκολα και πιο... άνυδρα!

σει έως και το 50% της παραγωγής. Για το υπόλοιπο 80% όμως η χρονιά ήταν μια από τις καλύτερες των τελευταίων χρόνων.

Πάντως ο κ. Μητσογιάννης επισημαίνει ότι η βαμβακοκαλλιέργεια έχει ξεφύγει πια από τον αρδευτικό έλεγχο. Ζημιές ωστόσο υπάρχουν στα χειμερινά σιτηρά (αυτά δηλαδή που αλωνίστηκαν τον Ιούνιο). Στις περιοχές των παρακάρλων, της Αγναντερής και του Μ. Μοναστηρίου, υπάρχουν ζημιές σε έκταση ακόμη και πάνω από το 50% της παραγωγής.

Προβλήματα συναντά κανείς και στα φρούτα, κυρίως δε στα ροδάκινα, τα οποία είναι πιο μικρά αφού οι καρποί δεν προλάβαν να αναπτυχθούν και να φθάσουν στο κανονικό τους μέγεθος.

Ανάλογο πρόβλημα έχει η ελαιοπαραγωγή αφού όπου δεν έγινε άρδευση, ο ελαιοκαρπός είναι μικρός και υπάρχει μεγάλη πιθανότητα η συλλογή του να είναι ασύμφορη. Μια μείωση της παραγωγής της τάξης του 20% θα πρέπει να θεωρείται σίγουρη στις περιοχές των Γόννων, του Συκουρίου, της Ελάτειας και του Αγιοκάμπου.

Όσον αφορά την παρατεταμένη ανομβρία παρά το γεγονός ότι έχουμε μπει ήδη στο υδρολογικό έτος ο κ. Μητσογιάννης εκτιμά ότι η συνέχιση της ανομβρίας αυτή την εποχή δεν δημιουργεί πρόβλημα στις καλλιέργειες αφού αφ' ενός μεν ευνοεί τη συλλογή του βαμβακιού, αφ' ετέρου δε είναι νωρίς για να επηρεάσει τα χειμερινά σιτηρά, της επομένης περιόδου. Αν όμως συνεχιστεί κι άλλο η ανομβρία τότε ενδεχομένως να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στη σπορά των σιτηρών.

Σε γενικές γραμμές πάντως η φετινή εικόνα είναι μάλλον καλή για τις καλλιέργειες του νομού. Τα προϊόντα είναι καθαρότερα από άποψης προσβολών (ασθένειες, έντομα) και κατά συνέπεια η ποιότητα τους θα πρέπει να θεωρείται πολύ καλή. Αν κάτι πείραξε η ανομβρία αυτή είναι η ποσότητα. Το κέρδος όμως των παραγωγών από την ποιότητα υπερκαλύπτει το χασίμο από την μείωση της ποσότητας.

Αντίθετα τα λεγόμενα ανατολικού τύπου καπνά (οι παραδοσιακές ποικιλίες, δηλαδή της Ελασσόνας και τα καμπά -κουλάκι) που αποτελούν και το μεγαλύτερο μέρος της ντόπιας παραγωγής (περίπου 7.000.000 κιλά) έχουν λιγότερη ανάγκη νερού (περίπου 250 κυβικά ανά στρέμμα).

Αντίθετα τα αμερικανικού τύπου καπνά (μπέρλευ και θιρτζίνα) η παραγωγή των οποίων αγγίζει τα 350.000 κιλά χρειάζεται πολύ περισσότερο νερό (περίπου 500-700 κυβικά ανά στρέμμα).

Γι αυτό λοιπόν όσο επιλέγουν τη δεύτερη ποικιλία καπνών θα πρέπει να έχουν χωράφια με αφθονο νερό για πόσιμα.

Ανεξάρτητα όμως από την ποιότητα και την ποσότητα της παραγωγής η λειψυδρία είναι ένα πρόβλημα το οποίο αναμένεται να πάρει διαστάσεις τα επόμενα χρόνια πλήττοντας ακόμη και καλλιέργειες που δεν «διψούν για νερό». «Η ολοένα και χαμηλότερη αντήληση του υδροφόρου ορίζοντα, λέει ο κ. Μητσογιάννης, θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις -ίσως πολύ σύντομα- στις καλλιέργειες».

Σε ερώτησή μας αν οι γεωργοί προβληματίζονται για το μέλλον η απάντησή του ήταν: «Οι γεωργοί -οι περισσότεροι- έστω από αυτούς- δρουν με βάση το «έχει ο Θεός...».

Συμφωνώντας δε και ο ίδιος με τις απόψεις του διευθυντή ΥΕΒ τονίζει ότι «πάμε από το κακό στο χειρότερο και είναι πλέον αμφίβολο πως ο νομός Λάρισας θα διατηρήσει την παραγωγικότητα του στο σημερινό έστω επίπεδο. Με δεδομένο πάντως ότι τα υπόγεια νερά χρονο με το χρόνο εκλείπουν, είναι πλέον άμεσης προτεραιότητας η ολοκλήρωση και η δρομολόγηση μιας σειράς έργων με στόχο την εξασφάλιση νερού».

Ετσι η δημιουργία φραγμάτων στον Πηνειό θεωρείται πια εκ των ουκ άνευ, ενώ η κατάσταση βραχυπρόθεσμα του ταμειωτήρα της Κάρλας και μακροπρόθεσμα η εκτροπή του Αχελώου είναι οι μόνες λύσεις στο πρόβλημα της λειψυδρίας».

Η κατανομή των βροχών λοιπόν ποικίλει και ανάλογα ποικίλει η βλάστηση. Ετσι το βορειοανατολικό τμήμα της Νοτίου Αμερικής, το Κεντροδυτικό της Αφρικής και η νοτιοανατολική Ασία έχουν την περισσότερη επίσης βροχόπτωση γεγονός που δημιούργησε τη ζούγκλα του Αμαζονίου και τα δάση της Αφρικής, της Μαλαισίας και της Ινδονησίας.

Αντίθετα το νοτιοδυτικό τμήμα της νοτίου Αμερικής, η Βόρειος Αφρική, περιοχές της Σιβηρίας και της Αυστραλίας δέχονται ελάχιστες βροχοπτώσεις γεγονός που δημιούργησε ερήμους, στέπες και άνυδρες εκτάσεις.

Αν όμως στη Σαχάρα το ύψος της βροχής (η μέση ετήσια ποσότητα βροχοπτώσης δηλαδή) πλησιάζει το 0, η περιοχή μας δεν θα μπορούσε να θεωρείται ιδιαίτερα «προνομιακή» αφού το μέσο ετήσιο ύψος βροχής της τελευταίας δεκαετίας δεν υπερβαίνει τα 50 χιλιοστά. Μάλιστα φέτος από τον Μάιο μέχρι σήμερα το ύψος αυτό είναι μόλις 4 χιλιοστά!

Τόσο είναι στις περιοχές με μεγάλες βροχοπτώσεις; Πάνω από 2.000 χιλιοστά!

Πως μετρείται όμως η βροχή. Το όργανο που μας δίνει αυτές τις ενδείξεις λέγεται βροχομέτρο. Στις ουσία πρόκειται για έναν σωλήνα γυάλινο ύψους 1 μέτρου. Στο κατώτερο σημείο έχει διάμετρο ενός εκατοστού και στην κορυφή απολήγει σε στόμιο με διάμετρο 10 εκατοστών. Η μέτρηση γίνεται χάρις στις ειδικές διαγραμμώσεις του σωλήνα. Ετσι η ποσότητα της βροχοπτώσης αναπροσωπεύει το ύψος του στρώματος που θα σχηματιζόταν στη γη αν δεν το απορροφούσε το έδαφος.

Στη Λάρισα (αν εξαιρέσει κανείς το 1986) την τελευταία δεκαετία το ύψος των βροχών βρίσκεται σε μια διαρκώς φθίνουσα πορεία.